

Ústav východoevropských studií FF UK

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské/magisterské práce¹

Jméno a příjmení autora práce	Kateryna Platonova
Studijní obor	Východoevropská studia
Název práce	Элементы украинского фольклора в цикле повестей «Вечера на хуторе близ Диканьки» Николая Васильевича Гоголя
Vedoucí/oponent práce	PhDr. Mgr. Jaroslav Otčenášek, Ph.D.

Povinné hodnocení²

	1	2	3	4	5
Struktura práce	+				
Formální podoba práce		+			
Stylová a jazyková úroveň	+ (zdá se v pořádku, ale má znalost ruštiny není na takové úrovni, abych to relevantně zhodnotila)				
Výběr literatury			+		
Teoretické zpracování tématu			+		
Vlastní přínos práce, osobní zaujetí tématem		+			
Kreativita, původnost zpracování		+			
Splnění zadání práce		+			
Přínos práce pro daný obor		+			

Dodatečné poznámky a připomínky

Přestože studentka si zvolila zajímavé a bezpochyby nosné téma týkající se folklorních prvků v díle N. V. Gogola *Večery na samotě u Dikaňky*, jeho potenciál podle mého názoru nedokázala plně rozvinout.

¹ Nehodící se škrtněte

² Do příslušné kolonky zanešte křížek. 1 = nejlepší hodnocení, 5 = nejhorší hodnocení

Přestože záměr, jenž se zároveň odráží i v logické a přehledné struktuře práce, byl jistě dobře vytyčený, celková realizace pokulhává, a to hned v několika ohledech:

- 1) Autorka se opírá o velmi omezený soubor sekundární literatury, a to zvláště té, která se věnuje N. V. Gogolovi přímo, a to jak v kapitole věnované Gogolovu životopisu, tak i v kapitolách soustředěných na konkrétní díla. Namátkou se nabízí bezpochyby práce Edyty Bojanowské, Volodymyra Zvyňackovského, George Luckého a řady dalších... Totéž platí pro literaturu mapující širší literární kontext a postavení Gogola v ruské a ukrajinské literatuře, zde se nabízejí práce George Grabowicze, Davida Saunderse, Yulie Ilchuk a dalších. Z této nedostatečnosti vyplývá i fakt, že autorka se nesnaží informovat čtenáře práce o tom, které publikace a kteří autoři se věnovali dílu N. V. Gogola a jsou považováni za nejvýraznější autority v tomto ohledu, neuvádí ani klíčové práce, které by se zabývaly přímo analyzovanou prozaickou sbírkou. Toto považuji za základní úskalí. Zmapování textů, které se zkoumané próze věnují, a jejich prostudování (přínejmenším těch nejdůležitějších) by jistě pomohlo text více systematizovat a zpřehlednit a v neposlední řadě jej prohloubit.
- 2) Z práce není zřejmé, že by se autorka hlouběji věnovala kontextu, v němž Gogol začíná svou literární dráhu. Velmi málo a v podstatě jen velmi zběžně a povrchně je hodnocen vztah ukrajinsky a ruský psané literatury v tomto období, vztah ruské kritiky k ukrajinsky psané literatuře v první třetině či polovině 19. století, zaujetí ukrajinským folklorem a historií v prostředí ruské inteligence atd., přičemž toto téma je nesmírně důležité jak pro samotného Gogola, tak i pro následující emancipaci ukrajinské literatury. Bez pochopení této velmi specifické situace není podle mého možná kvalitní analýza Gogolova díla obecně, ani díla, kterému se autorka věnuje. Hrubé obrysy, jež studentka načrtává neobjasňují tuto specifickou situaci v plné šíři a mají tedy jen velmi omezenou hodnotu. Bohužel nepovažuji za dostačující ani vysvětlení autorky, které se týká Gogola a jeho vztahu k lidové tvorbě. Faktorů, které tento zájem aktivovaly, bylo bezpochyby více, než autorka uvádí, a tyto faktory vycházejí z celkové situace první třetiny 19. století, zde by stačilo seznámit se se základními přehledy ukrajinské kultury tohoto období.
- 3) Diskutabilní je proporčnost jednotlivých kapitol. Ke zvážení je prostor, který autorka klade na osvětlení určitých Gogolových životních etap – větší promyšlenost by vedla ke kvalitnějšímu výsledku. Otázkou například je, zda je třeba na pěti stranách uvádět životopis Gogola, navíc založený v podstatě z velké části na práci jeho současníka Pantelejmona Kuliše. Zde by bylo vhodnější soustředit se na ty aspekty životopisu, které souvisejí úžeji se zaměřením práce. Zaráží například i extrémně stručné hodnocení vlivu Gogola na tvorbu ruských a českých spisovatelů v 1. kapitole, přičemž není ani zmínka o vlivu na literaturu ukrajinskou.
- 4) Klíčová kapitola práce věnovaná rozboru jednotlivých folklorních prvků ve zvoleném díle je sice poměrně podrobně zpracována, jedná se však v podstatě o pouhý komentovaný soupis bez hlubší analýzy. V každém případě se jedná o materiál, který může velmi dobře posloužit dalším badatelům.
- 5) V práci chybí kvalitní závěr, to, co autorka do této části práce umísťuje by se mělo objevit spíše v úvodu. V závěru by měla zhodnotit výsledky a svůj přínos ke studiu dané problematiky.
- 6) Bylo by vhodné, aby zvláště v současné době autorka pečlivěji uvažovala nad pojmy. Hned v prvním odstavci se objevuje tato věta: „Пролодя свой творческий путь в различных географических областях, включая Малороссию, Гоголь, помимо создания литературных шедевров, находил неисчерпаемую вдохновляющую силу в обширном и многогранном культурном наследии украинского этноса.“ (s. 7) Použití výrazu Malorusko je zcela neadekvátní, důvody není třeba zvláště vysvětlovat. Jedná se o označení historické, je možné jej s vysvětlením používat pro ilustraci daných období, ale ne v samotném textu práce. Přestože autorka dále určitou vysvětlivku podává,

vzhledem k současné politické situaci se domnívám, že je třeba věnovat obdobnému využití určitých slov zvláštní pozornost.

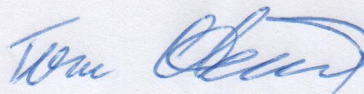
Nemohu říci, že by práce neměla svou hodnotu, je patrné, že se autorka přinejmenším do určité míry s daným tématem seznámila, zároveň je však na mnoha místech patrná určitá bezradnost a snaha o popisnost bez hlubších pokusů proniknout k podstatě problému (viz mé poznámky výše). Práci hodnotím mezi stupněm velmi dobře a dobře s tím, že „oficiálně“ se nakonec přikláním ke stupni „velmi dobře“.

Otázky k obhajobě

Viz předchozí oddíl – prosím studentku, aby se vyjádřila k jednotlivým výtkám z předchozí části posudku.

Jednoslovné hodnocení práce:

Práci doporučuji/~~nedoporučuji~~ k obhajobě a navrhuji ohodnotit stupněm **velmi dobře**.

Podpis ~~vedoucího~~/oponenta práce

Ústav východoevropských studií, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Pracoviště ~~vedoucího~~/oponenta práce